

بازبینی معیار ارزشیابی دانشجویان کارورزی مدیریت پرستاری همراه با تور آشناسازی دانشجویان

در حوزه پیشگیری و کنترل عفونت در یکی از مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی البرز

نویسندگان:

سیده صغری طاهر هریکندی* (۱) فاطمه رحیمی (۲) اکرم زاکانی (۳) زهره خرسند (۴) حسین داوودندی (۵)

(۱) کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت ویژه، مرکز تحقیقات قلب و عروق، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران.

(۲) دکتری تخصصی پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران.

(۳) کارشناس پرستاری، واحد توسعه تحقیقات بالینی شهید رجایی، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران.

آدرس: واحد توسعه تحقیقات بالینی، مرکز آموزشی درمانی شهید رجایی، دانشگاه علوم پزشکی البرز، کرج، ایران ایمیل نویسنده مسئول mz.taher892@gmail.com

مقدمه:

پیشرفت علم و تکنولوژی در کشورهای توسعه یافته باعث گردیده که آنها مبادرت به برنامه ریزی واقع بینانه، دقیق و در عین حال قابل انعطاف نمایند. این مطالعه درصدد است وضعیت کارورزی در حوزه بالینی از دیدگاه کنترل عفونت را با توجه به تحولات به وجود آمده در دنیا در کشور در زمینه های برنامه ریزی تربیت دانشجوی پرستاری و چگونگی ارتباط و تعامل با محیط های بالینی و محیط یادگیری در حوزه کنترل عفونت، وظایف حرفه ای، نگاه کیفی و ... مورد تبیین و بررسی قرار دهد. یکی از مشکلات موجود در فرآیند آموزشی در حوزه پیشگیری و کنترل عفونت و موازین بهداشتی در دانشجویان پرستاری، به ویژه در کارآموزی مدیریت پرستاری دانشجویان پرستاری، ضعف یا فقدان ابزاری با معیارهای عینی و بالینی و قابل اندازه گیری در حوزه رعایت استاندارد های کنترل عفونت و موازین بهداشتی می باشد. این مطالعه با هدف کسب شناختی بهتر از تجارب دانشجویان پرستاری در کارورزی مدیریت در حوزه کنترل عفونت و ایمنی همراه با تور آشناسازی تعریف شده، منطبق بر فرایندهای بالینی کنترل عفونت مدیریتی با مشارکت سرپرستاران بخش های ویژه انجام شده است. لازم به ذکر هست که تور آشناسازی سفر رایگان و ارزانی است که جنبه آموزشی و آگاه سازی در اولویت نخست و جنبه های بالینی و اجرایی آن از طریق صاحبان فرایند در اولویت های بعدی قرار میگیرد. این فرایند که غالباً توسط افراد آموزش دیده و با تجربه مدیریتی بالا انجام می شود با حضور متخصصان و صاحبان فرایند صورت میگیرد. هدف از انجام تور آشناسازی، آشنایی منطبق با محیط بالینی و جاذبه های آن و منطبق نمودن آموزش های نظری و تئوری در حوزه کنترل عفونت و بیماریهای نوپدید با محیطهای واقعی و بومی جهت دانشجویان بود. جهت برنامه ریزی و تعیین معیارهای تور آشناسازی دانشجویان از همکاران مربی ارشد با سابقه فعالیت در حوزه کارآموزی مدیریت و سرپرستاران فوق لیسانس پرستاری و مدیریت پرستاری با سابقه کار بالای ۱۵ سال و حداقل ۱۰ سال مدیریت همفکری و مشارکت گرفته شد. سپس با توجه به نیاز مهارتهای مدیریتی پرستاران در محیط های بالینی در حوزه کنترل عفونت و موازین بهداشتی، برنامه ریزی و تقویم تور آشناسازی اقدام شده است.

روش کار:

ابتدا با بررسی متون، مقالات و مشاوره با متخصصین پرستاری یا دانش آموختگان مدیریت پرستاری اهداف کارآموزی مدیریت پرستاری در حوزه کنترل عفونت تعیین شد و معیارهای ارزشیابی طراحی و بازبینی گردید. در مرحله بعد، طرح درس کارآموزی مدیریت پرستاری موارد مرتبط با پیشگیری و کنترل عفونت اضافه گردید. سپس با بررسی متون، مصاحبه ها و نظرسنجی از دانشجویان فارغ التحصیل شده مربوط به، فهرستی اولیه از معیارها - ای و موارد ارزشیابی در راستای اهداف کارآموزی مدیریت پرستاری دانشجویان پرستاری در بیمارستان و بخشهای بالینی در حوزه کنترل عفونت تدوین و تهیه شد. به عبارتی، مهارتهایی و فعالیتهای مدیریتی که دانشجویان باید برای ایفای نقش پرستار مسؤول شیفت یا سرپرستاری دارا باشند، به دست آمدند و جز معیارها قرار گرفت. در مسیر اجرای پروژه، چندین مرتبه با بارش افکار و مهندسی مجدد معیارها، از سرپرستاران و مسئولین و سپس دانشجویان نظرسنجی و فیدبک معیارهای سنجیده و مهندسی مجدد شد براساس معیارهای چک لیست، اقدامات و مداخلات آموزشی و مدیریتی و بالینی از مربی و سرپرستاران در حوزه کنترل عفونت و ایمنی بیمار درخواست و اجرا شد. در مرحله دوم (تور آشناسازی):

هماهنگی با مسئولین واحدها جهت آمادگی جهت ارائه توضیحات لازم و ضروری در حوزه پرستاری و بازدید دانشجویان کارآموزی مدیریت پرستاری از واحدهای مرتبط با کنترل عفونت (واحد استریلیزاسیون - هتلینگ مواد ضدعفونی و وسایل حفاظت فردی - واحد پسماندها و انبار ملزومات و تجهیزات کنترل عفونت) صورت گرفت. و مسئول هر واحد موظف به آموزش در حوزه مربوطه بود.

یافته ها :

طبق مداخلات بعمل آمده موارد ذیل انجام شد با توجه به مدت کوتاه کارآموزی مدیریت پرستاری دانشجویان ، ۷۰ درصد رضایت دانشجویان و ۸۵ درصد رضایت از موارد توسط سرپرستاران بود. میزان رضایتمندی سرپرستاران از شفاف شدن معیارها ۹۲ درصد (به روز نمودن مهارت هایشان) و رضایتمندی دانشجویان از آشنایی با مهارتهای کنترل عفونت و بیماریهای نوپدید ۷۲ درصد بود. این مطالعه همچنین تعامل و ارتباط بین تئوری های نظری آموزش کنترل عفونت و ایمنی بیمار در دانشکده پرستاری با محیط واقعی بالینی و کاربردی جهت دانشجویان فراهم شد .

بحث و نتیجه گیری :

بی توجهی به فرایندهای جاری در آموزش بالینی و تجربه بالینی کارآموز را متاثر می سازد. لذا بهبود فرایندهای کارآموزی تجربه بالینی موثرتری را جهت دانشجو فراهم می آورد. بالا بردن غنای تجربه بالینی کارآموزان با تعیین معیارهای مرتبط با نوع کارآموزی " پیشگیری و کنترل عفونت " باعث ایجاد انگیزه و کیفیت مطالب کارآموزی خواهد شد که هم دانشجویان رضایت نسبی خواهد داشت هم مربی و هم جامعه ای که قرار هست از این پیامد خدمت دریافت نماید. منطبق نمودن تئوری و نظریات آموزشی دانشکده ها با محیط های به روز بالینی و مهارت های بالینی و مدیریتی همراه با برنامه ریزی دقیقتر کارآموزیها برای مواجهه بهتر کارآموز با مهارتهای مختلف و درحوزه میدانی خصوصا حوزه بهداشتی و کنترل عفونت بسیار امری ضروری هست.

توجه مسئولین پرستاری و سرپرستاران بخشهای بالینی و مربیان بالینی و کارآموزان نسبت به اهداف و محتوی سرفصل آموزشی خصوصا کارآموزی پیشگیری و کنترل عفونت و موازین بهداشتی همراه با برنامه ریزی جهت نظارت دقیق گروههای آموزشی بر چگونگی اجرای آنها، تدوین چارچوبی معتبر و قابل اجرا برای ارزشیابی عملکرد بالینی و حرفه ای کارآموزان، مرتفع کردن موانع اجرایی و بالینی و در نهایت تقویت ارتباطات دانشکده با بیمارستانها ، و تبدیل بیمارستانهای آموزشی به فضاهای مناسب آموزشی مهارتی به منظور تحقق بیشتر اهداف آموزش بالینی دوره پرستاری می باشد.

کلید واژه ها : تورآشناسازی، کارآموزی، دانشجویان، مدیریت پرستاری